

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

จิรัชติธ มุกดาเพชร¹, ชิดชไม วิสตุกุล²สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต^{1,2}E-mail: jeerustitorn.m62@rsu.ac.th¹, chidchamai.v@rsu.ac.th²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้สำเร็จการศึกษา นักศึกษาที่กำลังศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้บริหารหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการใช้แบบวิเคราะห์หลักสูตร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลมีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ในส่วนของข้อมูลเชิงปริมาณได้ทำการวิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพได้ทำการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลวิจัยสรุปได้ว่า หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 การประเมินในทุกด้านมีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในด้านบริบท(แผนการดำเนินงานของหลักสูตร สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) โดยมีจุดแข็งของหลักสูตรฯ ได้แก่ อาจารย์มีคุณวุฒิตรงตามหลักสูตรฯ

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม) ๒๕๖๔

Volume 15 Number 2 (July-December) 2021

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

ในด้านปัจจัยนำเข้า (เนื้อหาสาระของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79) ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาดเพื่อให้ตอบสนองต่อตลาดแรงงานในประเทศไทย เพิ่มจำนวนอาจารย์ และจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น ในด้านกระบวนการ (การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) ควรจัดโครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนยิ่งขึ้น ในด้านผลผลิต (ความรู้ความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) นักศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพตนเอง มีทักษะการถ่ายทอดที่ดี และมีคุณธรรมจริยธรรม ในด้านผลกระทบ (ความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71) นักศึกษาสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเรียนและการฝึกสหกิจศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร, การวิเคราะห์หลักสูตร, CIPPI Model

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

Assessment of the Bachelor of Technology Program in Digital Media Design, Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Jeerustitorn Mukdaphet¹, Chidchamai Visuttakul²

Curriculum and Instruction Suryadhep Teachers College, Rangsit University^{1,2}

E-mail: jeerustitorn.m62@rsu.ac.th¹, chidchamai.v@rsu.ac.th²

ABSTRACT

This research aimed to analyze and assess the Bachelor Technology Program in Digital Media Design, Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, using the CIPPI evaluation model with five aspects including context, input, process, product, and impact. The samples were current students, graduates, teachers, and the program administrators. The instruments included curriculum analysis, a questionnaire, and an interview. Data analysis was conducted quantitatively and qualitatively. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. Qualitative data were analyzed using content analysis.

The result revealed that the program met the requirements of the Standard Criteria of Undergraduate Programs B.E. 2558 (2015) and the National Qualifications Framework for Higher Education B.E. 2552 (2009). The average score of all aspects was high. In terms of context (curriculum planning and current social situation and technology), the mean score was high ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82), and its strength was its teachers had qualifications as required. In terms of input (curriculum specification, facilities, and number of teachers), the mean score was high ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79); to improve the input, the program was recommended to offer more digital marketing design courses in response to the national labor market and increase the number of

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม) ๒๕๖๔

Volume 15 Number 2 (July-December) 2021

วารสารสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

teachers and learning facilities. In terms of process (learning management, measurement and assessment, program administration, and cooperative study), the mean score was high ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75); the program was recommended to have more learning projects/ activities that could meet the students' needs. In terms of product (knowledge, teamwork skills, desired characteristics of graduates), the mean score was high ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74). It was found that students had knowledge and expertise, delivery skills, and morality. In terms of impact (leadership, application of knowledge, and graduate users' satisfaction), the mean score was high ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71); students could apply the knowledge learned through their study and cooperative study to their future careers and lives creatively.

Keywords: Curriculum Assessment, Curriculum Analysis, CIPPI Model

บทนำ

ในปัจจุบันมีการแข่งขันทางการศึกษาสูงขึ้นในทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาจากข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนมหาวิทยาลัยในประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 พบว่าจำนวนสถาบันอุดมศึกษามีประมาณการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะ 10 กว่าปีให้หลังมามีมหาวิทยาลัยประเภทต่าง ๆ ทั้งสิ้น 154 แห่ง และรวมทุกวิทยาเขตจะมีทั้งสิ้น 248 แห่ง (วิทยาลัย สถาบันการศึกษาและศูนย์ฝึก) อีก 59 แห่ง มีหลักสูตรรวมทั้งสิ้น 9,333 หลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) ทำให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ กำลังเผชิญสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษา อาทิเช่น ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม โดยข้อมูลจากสถิติอัตราการเกิดในปี 2560 กับปี 2563 พบว่ามีอัตราเกิดลดลง 16.42% (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2564) ปัจจัยด้านดิจิทัลเทคโนโลยียังมีผลกระทบต่ออุดมศึกษาที่ค่อนข้างรุนแรง สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการบริหารจัดการ และหลักสูตรการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ และการเกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ รวมทั้งอาชีพที่เปลี่ยนแปลงตามทิศทางของกระแสโลก บัณฑิตต้องปรับตัวและมีทักษะทางด้านดิจิทัลเทคโนโลยีที่เพียงพอ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการปฏิวัติการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (Student-Centric) (สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2561, น. 66) ทั้งนี้ในรอบหลายปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยหลายแห่งมีปริมาณ นักศึกษา นิสิต ลดน้อยลงเป็นอย่างมาก จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีลดลงจากเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2560 กับปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ลดลงจากเดิม 14.67% (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2564)

โดยหลักสูตรแต่ละมหาวิทยาลัยต่างก็นำเสนอจุดเด่นเพื่อผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงาน หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากลักษณะการจัดการศึกษาของไทยทุกประเภทและทุกระดับการศึกษาก็จะมีหลักสูตรเป็นหลักสำหรับจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีทิศทางตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยมีเนื้อหาสาระกิจกรรมสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ความสมบูรณ์ของหลักสูตรจะมี

มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระเป็นหมวดหมู่ในลักษณะวิชาพื้นฐานหรือวิชาการศึกษาทั่วไป วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน และวิชาเลือกเสรี ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคม เพื่อการวางแผนพัฒนาบุคคลสำหรับสังคมในอนาคต การประเมินหลักสูตรทั้งระบบเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จะดำเนินการประเมินย่อยและดำเนินการทุกปี ส่วนการปรับเปลี่ยนภายในสาระของหลักสูตรเอก สามารถทำได้ทุกภาคการศึกษาหรือตลอดเวลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สำหรับผู้เรียนเป็นประการแรก และให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554, น. 6)

การประเมินหลักสูตรเปรียบได้เสมือนดังกระจกสะท้อนประสิทธิภาพของการดำเนินงานในภายหลักสูตร ช่วยชี้แนะแนวทางการปรับปรุง แก้ไขหลักสูตร ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม ความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงตอบสนองต่อการพัฒนาคนในสังคมที่มีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อาทิเช่น บริบทของการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 ทุกสาขาวิชาชีพต้องการผู้สำเร็จการศึกษาในศาสตร์นั้น ๆ ที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความสามารถด้านต่าง ๆ ที่ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์ ทำงานแทนได้ ส่งผลทำให้หลักสูตรรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนจำเป็นต้องบูรณาการทักษะ ความสามารถ ความถนัด ความชำนาญที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและการประกอบอาชีพในโลกปัจจุบันและอนาคต ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะทางด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งทักษะการรู้เรื่องการเงิน การคลัง เป็นต้น ซึ่งการประเมินหลักสูตรจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (มารุต พัฒนาผล, 2561, น. 33)

นอกจากนี้การประเมินหลักสูตรจึงเป็นวิธีที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการควบคุมคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรการประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ทุกประเภท และเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรให้ประสบผลสำเร็จ มีอะไรที่ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

หรือไม่ หลักสูตรจึงต้องมีการวิเคราะห์ตัวหลักสูตร ตั้งแต่การวิเคราะห์กระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ วิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษา (สายหยุด ญูปย, 2555, น. 143) เพื่อจะนำข้อมูลดังกล่าว มาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดียิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตร อันจะเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จและการประเมินหลักสูตรยังส่งผลให้ทราบว่าหลักสูตรมีจุดเด่นหรือจุดบกพร่องในส่วนใดบ้าง จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกจุด สามารถวางแผนการเรียนการสอนในอนาคตได้ ผลของการประเมินหลักสูตรจะทำให้สถาบันการศึกษาได้หลักสูตรที่ดีมีคุณภาพ สร้างความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่น และค่าความนิยมที่ดีต่อสถาบันการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2557, น. 322-323)

ดังนั้นหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนมาเพียง 5 ปี การศึกษา ซึ่งยังมีบางส่วนที่จำเป็นต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษา และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเป็นหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทางด้านการพัฒนาสื่อดิจิทัลบนฐานเทคโนโลยีและการออกแบบ จึงมีความจำเป็นในการประเมินหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยและประเมินหลักสูตร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์ และทันสมัยยิ่งขึ้นในปีการศึกษาต่อไป และผู้วิจัยมีความสนใจและความต้องการนำแนวคิดการประเมินตามแนวคิดของสตีฟเฟิลบีม ที่เรียกว่า CIPPI Model มาประยุกต์ใช้ในการประเมินหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่สามารถรู้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมโดยจะทำการประเมิน 5 คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงนำแนวคิดมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
2. เพื่อประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้วย CIPPI Model ใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

ระเบียบวิธีวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1) แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 และผู้สำเร็จการศึกษาปี 2563 ซึ่งมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยประสานงานกับหัวหน้าสาขาวิชา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

2) แบบสอบถาม สำหรับผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2562 ซึ่งมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรจำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยประสานงานกับหัวหน้าสาขาวิชา ขอข้อมูลสถานที่ทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2562 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต

3) แบบวิเคราะห์หลักสูตร โดยผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องตามเอกสารหลักสูตร และ มคอ.7 ของหลักสูตรฯ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้ Google Form เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อ Covid-19 จากกลุ่มเป้าหมาย 227 คน โดยการใช้การเลือกแบบอาสาสมัคร ซึ่งได้ตอบรับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษาจำนวน 187 คน จากผู้สำเร็จการศึกษา 10 คน และจากผู้ใช้บัณฑิต 10 คน รวมทั้งสิ้น 207 คนคิดเป็นร้อยละ 91.91 ดังตารางนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย(จำนวนคน)	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
1. นักศึกษาปัจจุบัน			
1.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1	52	48	92.31

กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมายที่ใช้ในการ วิจัย(จำนวนคน)	จำนวนของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ร้อยละ
1.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2	62	51	82.26
1.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 3	49	47	95.92
1.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 4	44	41	93.18
2. ผู้สำเร็จการศึกษา	10	10	100.00
3. ผู้ใช้บัณฑิต	10	10	100.00
รวม	227	207	91.19

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ โดยศึกษาประเมินใน 2 ด้าน คือ ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า

2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล โดยศึกษาประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลิต

3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล โดยคัดเลือกจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี (GPA มากกว่า 3.50) โดยศึกษาประเมินใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลิต และด้านผลกระทบ

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในรูปแบบ Onsite และ Online เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19 ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล แบ่งเป็นผู้บริหารคณะฯ จำนวน 4 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 6 คน และนักศึกษา จำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอโดยการพรรณนา

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์หลักสูตรจากแบบวิเคราะห์หลักสูตร พบว่าหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร คุณสมบัติอาจารย์ และการประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

1. ด้านบริบท (แผนการดำเนินงานของหลักสูตร สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การจัดกิจกรรมภายในหลักสูตรเหมาะสม เช่นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.88)

จากการสัมภาษณ์ในด้านบริบท หลักสูตรมีการดำเนินงานที่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานของหลักสูตร มีจุดเด่นในด้านอาจารย์ประจำเนื่องจากมีวุฒิคุณและประสบการณ์ตรงตามหลักสูตร และการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ในส่วนของจุดอ่อนของหลักสูตรได้แก่นักเรียน นักศึกษารู้จักหลักสูตรไม่มากนักเนื่องจากเปิดทำการเรียนการสอนเพียง 5 ปีการศึกษา

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (เนื้อหาสาระของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ดำเนินการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.78)

จากการสัมภาษณ์ในด้านปัจจัยนำเข้า มีการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณเป็นตามระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงมีการรับนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษา ทั้งนี้หลักสูตรยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากนักเนื่องจากยังไม่ได้เสริมการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัลทางการตลาด และสิ่งอำนวยความสะดวกในหลักสูตร มีความเหมาะสม

แต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกปี รวมถึงจำนวนอาจารย์ในหลักสูตรยังไม่เป็นตามเกณฑ์มาตรฐานประกันคุณภาพการศึกษา 1:20

3. ด้านกระบวนการ (การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารจัดการ หลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กำหนดภาระงาน ส่งงานให้นักศึกษา ได้ลงมือปฏิบัติงานจริงและมีการติดตามผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลาย เช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.81)

จากการสัมภาษณ์ในด้านกระบวนการ หลักสูตรมีการวัดและการประเมินผลเป็นไปตามกระบวนการประเมินผู้เรียนผลผู้เรียนที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา ในด้านการฝึกสหกิจศึกษา อาจารย์จะดำเนินการนิเทศ และพิจารณาสถานประกอบการก่อนที่จะส่งนักศึกษาออกไปฝึกสหกิจ และหลักสูตรมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นขั้น และให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง มีกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่อย่างเหมาะสม แต่นักศึกษาส่วนหนึ่งให้ความคิดเห็นว่ากิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน อาจจะยังไม่มากพอ

4. ด้านผลผลิต (ความรู้ความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านทักษะทางปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีเฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.70) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ นักศึกษาสามารถประมาณราคาการผลิตสื่อดิจิทัล ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.83)

จากการสัมภาษณ์ในด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองได้ เนื่องจากหลักสูตรจัดการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติ และศึกษาจากสถานประกอบการจริง นอกจากนี้การพัฒนาตนเองจะต้องมีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยฯ และรวมถึงศึกษาเพิ่มเติมในงานเฉพาะนั้น ๆ

5. ด้านผลกระทบ (ความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต) ได้รับการประเมินในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ผลงานแสดงออกถึงความริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.63) และผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.75)

จากการสัมภาษณ์ในด้านผลกระทบ นักศึกษาสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการเรียน การจัดทำปริญญานิพนธ์และการฝึกสหกิจศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์

จากการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ด้วย CIPPI Model ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.76) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการประเมินด้วย CIPPI Model ทั้ง 5 ด้าน

สรุปผลการประเมินด้วย CIPPI Model	$\bar{X}$	S.D.	การปฏิบัติ/ความเหมาะสม
1. ด้านบริบท	3.74	0.82	ระดับมาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	3.73	0.79	ระดับมาก
3. ด้านกระบวนการ	3.82	0.75	ระดับมาก
4. ด้านผลผลิต	3.95	0.74	ระดับมาก
5. ด้านผลกระทบ	3.92	0.71	ระดับมาก
รวม	3.83	0.76	ระดับมาก

สรุปและอภิปรายผล

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลดังนี้

การวิเคราะห์หลักสูตร

ด้วยแบบวิเคราะห์หลักสูตร พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านคุณสมบัติอาจารย์ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนันท์ เทียนไชย (2563, น.142) การประเมินหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรด้านวัตถุประสงค์ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านคุณสมบัติอาจารย์ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร พบว่ามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

การประเมินหลักสูตรด้วย CIPPI Model

1. ด้านบริบท โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) ด้านแผนการดำเนินงานของหลักสูตรพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก หลักสูตรสามารถดำเนินงานได้ตามแผน เป็นไปตามภารกิจของคณะฯ ทั้งนี้จะปรากฏอยู่ในรูปแบบของโครงการที่เป็นรูปธรรม โดยหลักสูตรมีจุดเด่นในด้านอาจารย์ประจำเนื่องจากมีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรงตามหลักสูตรกำหนดและมีการสอดแทรกการประยุกต์วัฒนธรรมเข้ามาร่วมกับการออกแบบสื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ในด้านจุดอ่อนพบว่าหลักสูตรยังไม่เป็นที่รู้จักของนักเรียน นักศึกษาเนื่องจากเปิดทำการเรียนการสอนเพียง 5 ปีการศึกษา ด้านสังคมและเทคโนโลยีพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเรียนการสอนด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตของคนมากยิ่งขึ้น รวมถึงวิกฤติแพร่ระบาดของเชื้อ Covid-19 ที่เกิดขึ้นทำให้ปัจจุบันมีผลต่อระบบการใช้ชีวิต ทำให้สังคมหรือธุรกิจ เศรษฐกิจ การ

ทำงาน การศึกษา ส่วนใหญ่อยู่บนฐานดิจิทัลแพลตฟอร์ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศเรศ พิพัฒน์ มงคลพร (2556, น. 92) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าด้านบริบทโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก แผนการดำเนินงานของหลักสูตรสามารถดำเนินงานตามแผนงานของหลักสูตรได้และสอดคล้องกับภารกิจของคณะฯ และมหาวิทยาลัย และคณาจารย์เป็นจุดแข็งของสาขาการประถมศึกษาเนื่องจากมีการคัดเลือกที่มีคุณภาพ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79) ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสม ทั้งนี้เป็นเพราะหลักสูตรกำหนดโครงสร้าง เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรโดยมีการกำหนดรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับเป็นไปตามหลักการออกแบบสื่อดิจิทัล ทางด้านการออกแบบสื่อเอนิเมชัน จากการสัมภาษณ์ควรเพิ่มรายวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาด เนื่องจากเพื่อให้หลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น และนักศึกษาสามารถพัฒนาสื่อได้ทั้งในรูปแบบเอนิเมชันสื่อทางการตลาด ด้านคุณสมบัติของผู้เรียนมีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตร ดำเนินการอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม โดยเป็นไปตามระเบียบหรือ กฎเกณฑ์ของระบบแอดมิชชันและรับตรงตามระบบของมหาวิทยาลัยฯ ด้านงบประมาณพบว่ามีความเหมาะสม และเป็นไปตามเกณฑ์ระบบของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้มีการนำงบประมาณมาบริหารจัดการ หลักสูตรและการสอนให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของนักศึกษา ทั้งในแง่ของกิจกรรม/โครงการตาม หลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ รวมถึงจัดสรรวัสดุฝึก และสิ่งอำนวยความสะดวกภายใน หลักสูตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีแหล่งสืบค้นที่ผู้เรียนได้ แสวงหาความรู้ที่ตอบสนองต่อการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้และสนับสนุนผู้เรียน ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล ทั้งนี้สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมแต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ด้านจำนวนอาจารย์พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามวัตถุประสงค์รายวิชา รวมถึงให้คำแนะนำในการจัดทำ วิทยานิพนธ์ และเรื่องอื่น ๆ อย่างทั่วถึง ในเรื่องอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์

ประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากเป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดทำการเรียนการสอนได้เพียง 5 ปีการศึกษา ทำให้หลักสูตร จังยังไม่ได้รับการจัดสรรตำแหน่งอาจารย์ประจำทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบรายได้ และมีจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปีจำนวนอาจารย์จึงยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา (1:20) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรภัตสร อินทรบำรุง (2558, น. 700-713) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าในด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ควรมีแผนการพัฒนาอาจารย์โดยเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอต่อการงานในสาขาเพราะเป็นสาขาเปิดใหม่โดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา และควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการค้นคว้าข้อมูลทางการศึกษาให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

3. ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเรียนการสอนมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก รวมถึงมีการสอดแทรกโครงการ/กิจกรรมอย่างเหมาะสมและมีการผลักดันให้นักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติ ด้านการวัดและการประเมินผลพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการประเมินที่หลากหลายเพราะเป็นหลักสูตรทางวิชาชีพ/ปฏิบัติการ เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของนักศึกษาแต่ละคน เช่นในรูปแบบการทดสอบ การทดลอง หรือการปฏิบัติในการจัดทำชิ้นงาน ด้านการบริหารหลักสูตรพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการกำหนดคณะกรรมการของหลักสูตร ในการดำเนินงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่เพื่อควบคุมคุณภาพและดูแลเฉพาะงานในหลักสูตร ในส่วนของกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมแต่ยังไม่มากพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรม/โครงการ อาจจะยังไม่ครอบคลุมสำหรับนักศึกษาทุกคน รวมถึงการจัดกิจกรรมอาจจะยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยตรง ทางหลักสูตรควรที่จะดำเนินการจัดทำแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของแต่ละชั้นปี เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ด้านการฝึกสหกิจศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากทางหลักสูตรมีกระบวนการดูแลนักศึกษาในการฝึกสหกิจ

ศึกษาตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกสหกิจศึกษา รวมถึงอาจารย์เป็นผู้ช่วยในการคัดเลือกสถานประกอบการของนักศึกษาและออกนิเทศเป็นจำนวน 2 ครั้งเพื่อติดตามการปฏิบัติงานของนักศึกษา และดูพัฒนาการของนักศึกษาแต่ละคนอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิกานต์ คุรุเวชวิทยะ (2559) เรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยรังสิต ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ควรจะมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ มากกว่านี้รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักศึกษาภายในและภายนอกสถาบัน

4. ด้านผลผลิต โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) ด้านความรู้ความเข้าใจพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาสามารถประยุกต์การเรียนรู้จากการสอนเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองได้เนื่องจากหลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง และศึกษาจากสถานประกอบการจริง ด้านการทำงานเป็นทีมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตร มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษา และเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (2561, น.51-52) เรื่องการประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ด้านผลผลิตพบว่า ความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต มีความเหมาะสมโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

5. ด้านผลกระทบ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71) ด้านความเป็นผู้นำพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาและบัณฑิตมีความสามารถในการพัฒนางานที่ปฏิบัติให้ทันสมัย สามารถพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่ทำงาน รวมถึงมีความรู้ทางวิชาการตรงตามสาขาวิชาที่

ตนเองสำเร็จการศึกษา มีความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์สารสนเทศ วิเคราะห์และนำเสนอผลงานได้ดี มีความรับผิดชอบในงานที่ต้องรับผิดชอบและวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ ด้านการประยุกต์ความรู้พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษา บัณฑิตสามารถประยุกต์ความรู้ได้เนื่องจากหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ หรือให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยในโครงการบริการวิชาการในด้านต่าง ๆ และมีการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอกสถานที่ รวมถึงมีการจัดทำวิทยานิพนธ์ การฝึกสหกิจศึกษา โดยจะมีอาจารย์ดูแลอย่างใกล้ชิด ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเป็นเพราะบัณฑิตมีความรู้ตรงกับสาขาวิชาชีพ และได้รับการฝึกทักษะและปฏิบัติงานในวิชาชีพที่สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารกรร เปรี้ยวนิ่ม (2561, น. 90-110) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าด้านผลการประเมินด้านผลกระทบโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้ที่ได้จากการสอนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และมีความเป็นผู้นำในสายงานตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดสรรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยี หรือการออกแบบสื่อดิจิทัล ให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาเพื่อรองรับการขยายตัวของนักศึกษาภายในสาขาที่มีอัตราการรับเข้าเพิ่มมากขึ้นในทุกปีการศึกษาในอนาคต
2. การกำหนดขอตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตร (งบประมาณแผ่นดิน/งบประมาณรายได้) เพื่อเป็นอาจารย์ประจำในการกำกับดูแลนักศึกษา ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ 1:20
3. ควรเสริมรายวิชา ที่เกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาดโดยตรง นอกเหนือจากการออกแบบสื่อดิจิทัลเอินิเมชันหรือกราฟิก
4. เนื่องจากเป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดการเรียนการสอนได้เพียง 5 ปี จึงทำให้นักเรียน นักศึกษารู้จักไม่มากนัก ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเชิงรุกให้เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

5. หลักสูตร ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาเพิ่มมากขึ้น และควรจัดทำแบบสอบถามความต้องการในการจัดโครงการทั้งในภายในและภายนอกสถานศึกษาหรือกิจกรรมในด้านการพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรแยกกลุ่มเป้าหมายระหว่างนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษา และผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว โดยทำแยกเครื่องมือการวิจัย
3. ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับงานวิจัยทางหลักสูตรการออกแบบสื่อดิจิทัล และ/หรือสาขาเกี่ยวกับการออกแบบกราฟิก เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป
4. ควรนำผลการศึกษาที่ได้ในประเด็นสำคัญ ๆ มาทำการศึกษาซ้ำเฉพาะประเด็นอย่างเจาะลึก เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและข้อเสนอเพื่อการพัฒนา รวมถึงแนวทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Intarabumeung, K. (2558). The Curriculum Evaluation on Bachelor Degree of Education Program in Early Childhood Education Faculty of Education, Silpakorn University. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 8(1), 700-713. From <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/38293/31743>
- Kuruwetwittaya, R. (2559). The Curriculum Evaluation (The Revised Curriculum 2012) Bachelor of Arts in Thai Language for Communication Rangsit University. Degree of Master of Education In Curriculum and Instruction Faculty of Education. Rangsit University.
- Library and information science curriculum. (2561). *Evaluate for development and adjustment of the library and information science curriculum*. Suan Dusit University. From <http://info-science.dusit.ac.th/qa/pdf/evident/main/2561-CurriculumResearch.pdf>

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

- Nillapun, M. (2553). *Assessment of courses that emphasize decision-making by a systematic assessment methodology using the CIPP Model*. Graduate School Silpakorn University.
- Office of the Higher Education Commission. (2564). *Information dissemination system in higher education*. Retrieved August 10,2021. From <http://www.info.mua.go.th/info/>
- Office of Higher Education Policy and Planning. (2561). *20 Year Long-Term Higher Education Plan 2018-2037*. Bangkok: Chili Sweet Graphic Co., Ltd.
- Office of the Higher Education Commission. (2560). *What do Thai children study and why don't they answer the question of Thailand 4.0*. Retrieved August 20,2021. From <https://thaipublica.org/2018/09/thai-education-02/>
- Office of Registration Administration Department of Administrative Affairs. (2564). *Registration statistics system*. Retrieved May 12,2021. From <https://stat.bora.dopa.go.th/>
- Patphol, M. (2561). *Curriculum assessment for learning and development*. (4thed). Bangkok: Charan Sanit Wong Printing Co., Ltd.
- Pipatmongkonporn, I. (2556). *The Curriculum Evaluation on Bachelor Degree of Education Program in Elementary Education Faculty of Education Silpakorn University*. Silpakorn University, Nakhon Pathom.
- Poopuy, S. (2555). *Textbook Project on the 60th Birthday Anniversary of His Majesty the King Siam Crown Prince*. Maha Sarakham: Maha Sarakham Rajabhat University Printing House.
- Prewmim, A. (2561). The Curriculum Evaluation of Bachelor of Nursing Science Program, BangkokThonburi University in Accordance with the Standard Criteria of National Higher Education with CIPPI Model. *Journal of Nursing and Health Suan Sunandha Rajabhat University*, 1(2), 90-110. From <http://journal.ssru.ac.th/index.php/jnhjournal/article/view/158/50>

วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย

Suan Sunandha Academic & Research Review

- Thanchai, P. (2563). *Assessing the General Education Curriculum (Revised 2017) of Suan Sunandha Rajabhat University by Applying Alexander Astin's i-e-o Model*. Degree of Master Education (Educational Measurement, Evalu) Faculty of Education, Srinakharinwirot University.
- Tumthong, B. (2557). *Documents for teaching the course Curriculum development*. Surin: Curriculum and Instruction Surin Rajabhat University.
- Wongyai, W. (2554). *Higher Education Curriculum Development*. (2thed). Bangkok: R&N print company limited.